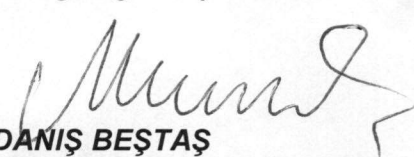

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 04.03.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Bilindiği üzere son yıllarda cumhurbaşkanına hakaret davalarında son derece çarpıcı boyutlara varan bir artış gözlemlenmektedir. Son yıllarda pek çok yurttaş bu suçun muhatabı olurken bu davalardan kaynaklı tutuklamaların da yasanın belirlediği cezanın üst sınırının üzerine çıkmış olduğu gözlemlenmektedir. Halkın iradesinin doğrudan yansıması neticesinde seçilen Sayın Erdoğan döneminde "cumhurbaşkanına hakaret suçu"nu düzenleyen TCK-299 uncu hükmü çerçevesinde yasa maddesinin yürürlükte bulunduğu tüm süreç boyunca açılan dava sayısından fazla sayıda dava açılmış bulunmaktadır. Sadece Sayın Recep Tayyip Erdoğan döneminde 3658 kişi hakkında soruşturma açıldığı, kovuşturmaya başlandığı veya ceza verildiği, sayıları günden güne artan pek çok kişinin de Cumhurbaşkanına hakaret suçunun CMK'nın 100/3 maddesi kapsamındaki katalog suçlardan olmamasına rağmen tutuklandığı kamuoyuna yansıyan istatistikler arasındadır. Bununla beraber Anayasa'da da açıkça yer aldığı üzere bağımsız ve tarafsız olan hakimlerin bu davaların karar verme sürecinde bağımsız ve tarafsız olamadıkları gözlemlenmektedir. Kamuoyuna yansıyan bir haberde yer aldığı üzere Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) '**cumhurbaşkanına hakaret**' suçundan yargılanan sanığın beraatine hükmeden hâkim Aydın Başar'a '**yer değiştirme**' cezası verdiği bilgisi yer almaktadır. HSK Kanunu'na göre yer değiştirme cezası ise, meslekten çıkarma cezasından sonra en ağır ikinci ceza olarak tanımlanmıştır. Balıkesir hâkimi olduğu dönemde Facebook'ta kendisinin yazmadığı ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ı eleştiren bir şiiri paylaşan sanık C.B. hakkında beraat kararı veren hakim, cumhurbaşkanının avukatları tarafından HSK'ye şikayet etmişlerdir. HSK ise, bu şikayet üzerine hakim hakkında 2016 yılında inceleme başlatmış olup bu süre zarfında 25 yıllık kıdemi olan hakimi ilkin Zonguldak daha sonra ise Erzurum'a sürgün etmiş, soruşturmanın tamamlanmasını müteakip ise "yer değiştirme" cezası vermiştir. Kararı veren HSK 2. Dairesi'nin bir üyesi hakim in ihraçı yönünde oy kullanırken üç üye yer değiştirme, iki üye ise kınama cezası verilmesini istemiştir. Hakkında ceza verilen hakim in itirazları ise kabul edilmemiş ve karar kesinleşmiştir. Bu ceza uyarınca Erzurum'da görev yapan birinci sınıf hâkim Başar, 2'nci bölgeye tayin edilecek olup istinaf mahkemeleri ile Yargıtay'a üye seçilme hakkını kaybetmiş olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten bu güne değin TCK-299 kapsamında toplam kaç kişi gözaltına alınmış, kaç tutuklanmış, kaç hüküm giymiştir? Hüküm giyenlerin ceza süreleri nelerdir?
- 2- Halihazırda kaç kişi cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle cezaevindedir?
- 3- Halihazırda kaç kişi hakkında TCK-299 kapsamında soruşturma başlatılmıştır?
- 4- Başlatılan soruşturmalar neticesinde kaç kişi hakkında dava açılmış, kaç dosyada kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir?
- 5- TCK-299 hükmünden yargılanan kaç kişi beraat etmiş, kaç kişi ceza almıştır?
- 6- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten önceki cumhurbaşkanları döneminde bu suç kapsamında kaç dava açılmış ve kaç kişi hakkında cezaya hükmedilmiştir? Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten önceki on yıla ilişkin ve seçildiği tarihten sonraki yıllara ilişkin dava sayıları nedir?
- 7- Cumhurbaşkanı Erdoğan 15 Temmuz darbe girişiminin ardından bu suç kapsamında kaç kişi hakkındaki şikâyet başvurusunu geri çekmiştir? Şikayet başvurularını geri çekmesinin ardından kaç kişi hakkında yeni şikayet başvuruları gerçekleşmiştir?
- 8- Cumhurbaşkanına hakaret davalarının açılış süreci nasıl işletilmektedir? Hakaret olduğu tespit edilen fiiller hangi yöntemle tespit edilmektedir? Bu konuda çalışan kaç görevli bulunmaktadır?
- 9- Cumhurbaşkanına hakaret davalarının soruşturma aşamasının akabinde kovuşturmaya yer olmadığına karar veren savcıların baskı altında olduklarına ilişkin iddialar gerçeği yansıtıyor mu? Bu nedenle avukatlar tarafından HSK'ye şikayet edilen savcı sayısı ve HSK tarafından verilen ceza sayısı nedir?
- 10- Cumhurbaşkanına hakaret davalarında "beraat karar" veren başka hakimler için de HSK tarafından yaptırım uygulanmış mıdır? Yoksa hakim Aydın Başar'a uygulanan yaptırım bir ilk midir?
- 11- Hakim Aydın Başar'a HSK tarafından verilen ceza cumhurbaşkanına hakaret davalarına bakan hakimler için bir uyarı mıdır?
- 12- Hakim ve savcılar bu şekilde ağır baskılara maruz bırakılmaları Anayasa ihlali değil midir?
- 13- Cumhurbaşkanına hakaret davalarına bakan hakimlerin verdikleri karar ağır yaptırımlara maruz kalıyorsa bu aynı zamanda hakimlerin diğer bütün davalarda da benzer baskıları yaşadıkları anlamına gelmiyor mu?
- 14- Yargının bağımsız kılınmasına ilişkin çalışmalar başlatılması gündeminizde olacak mıdır? Yoksa siz de hakim ve savcılar iktidarın memurları olarak mı tanımlıyor ve bu çerçevede göreve alıyorsunuz?